

SHELTIT

3
2023

SHETLANNINLAMMASKOIRAT – SHETLAND SHEEPDOGS RY:N JÄSENLEHTI

Jalostustoimikunnalta

Ensimmäisiä vastauksia Joka sheltin terveyskyselystä

Teksti: Oona Pesonen, jalostustoimikunta | Kuva: Sirpa Saari

Uusi shetlanninlammaskoirille suunnattu Joka sheltin terveyskysely julkaistiin joulukuussa 2022, ja vastauksia siihen on saatu heinäkuun puoliväliin mennessä huikeat 1164 kappaletta. Jalostustoimikunta kiittää suuresti jokaista aktiivista sheltin omistajaa terveyskyselyn täyttämisestä! Oheisesta koosteesta pääset tutustumaan terveyskyselyn vastauksiin. Hieman pidemmän version vastauksista voit lukea vielä lisäksi nettisivuiltamme.

Terveyskyselyyn vastanneista 58,2 % oli narttuja (678 koiraa), ja 41,8 % uroksia (486

koiraa). Värien osalta eniten vastauksia oli tricoloureilta, joita oli 36,9 %. Soopeleita oli 32,6 %, blue merlejä 23,2 %, mustavalkoisia 4,6 % ja bi-merlejä 2,7 %. Yksi vastanneista koirista on väriltään epätyypillinen merle.

Muita värytykseen liittyviä asioita vastauksissa:

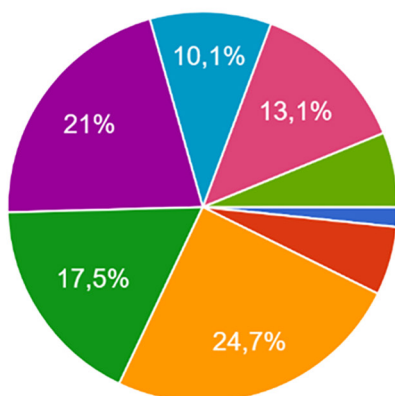
- bi-tekijäisiä koiria 113 kappaletta
- minimaalisia merlejä 7
- merle-geenin aiheuttamia värihaalistumia 2
- tikkaus eli "ticking" 71 (raajoissa esiintyvät väriläiskät)

- valkoteikijä 25 koiralla
- valkoista rungossa 1 koiralla
- valkovoittoisia koiria 5 kappaletta

Kuvaajan 1 mukaisesti eniten kyselyyn vastattiin yli 1-vuotiaiden, mutta alle 3-vuotiaiden koirien osalta (24,7 %), ja kaikista vähiten alle 6 kuukauden ikäisten osalta. Kuolleista koirista vastauksia saatiin 6,2 % verran. Kuitenkin kaikista ikäluokista saatiin vastauksia suhteellisen tasaisesti.

Minkä ikäinen koira on vastaushetkellä?

1 164 vastausta

- Alle 6 kk
- Yli 6 kk, mutta alle 1 v
- Yli 1 v, mutta alle 3 v
- Yli 3 v, mutta alle 5 v
- Yli 5 v, mutta alle 8 v
- Yli 8 v, mutta alle 10 v
- 10 v tai yli
- Kuollut

Kuvaaja 1. Ikäluokkien jakaantuminen terveyskyselyssä.

Sheltit karkuteillä

Apua, shelttini karkasi! Mitä teen?

Teksti: Santra Risto | Kuvat: Sirpa Saari ja Lena Karlsson

Koira voi karata monesta syystä. Irti ollessaan ne saattavat lähteä tutkimusretkelle esimerkiksi hajujen perässä eivätkä löydäkään enää takaisin. Koirat voivat karata myös olosuhteiden vuoksi etsiäkseen esimerkiksi ruokaa, seuraa tai aktiviteetteja. Myös pelästyminen tai ahdistavat tilanteet voivat saada koiran karkaamaan. Etenkin nuoren tai aran koiran kanssa saa olla tarkkana.

Vaikka vahinko ei tule kello kaulassa, on tärkeää tunnistaa yleisimmät vaaranpaikat, jotta turhilta vahingoilta vältetään. Mikä olisi vastauksesi seuraaviin väittämiin, kyllä vai ei?

- Kodin uloskäynnit on rajattu väliovella tai koiraportilla, jotta koira ei pääse livehtamaan ovesta ulos.
- Koirani matkustaa autossa turvallisesti

häkissä tai turvavyövaljaissa, jotta se ei pääse livehtamaan ovesta ulos.

- Kotipihamme on aidattu, aita on riittävän korkea ja ehjä, jotta koiran voi jättää sinne vahtimatta.
- Koiramme ei ole vahtimatta irti ulkona, silloin kun ulkona ei ole kunnollista aitausta.
- Koirani on tarpeeksi hyvin peruskoulutettu, jotta se irti ollessaan osaa tulla kutsusta luokse.
- Koirani saa riittävästi liikuntaa ja aktiviteetteja, jotta kiusaus omiin tutkimusretkiin on vähäinen.
- Tunnistan koirani pelottavat tai jännittävät tilanteet, ja osaan toimia niissä siten, ettei koirani tunne tarvetta karata.
- Koirallani on sopiva panta tai valjaat,

joista se ei pääse riistäytymään irti edes pelkotilanteessa.

Toisinaan tilanteet pääsevät yllättämään, vaikka olisi kuinka varovainen ja hyvin varautunut. Kun koira menee hukkaan, omistajan hätä on suuri. Pintaan hiipivästä paniikista huolimatta on tärkeää, että rauhoitat tilanteen. Muista, että suurin osa karkulaisista saadaan ehjänä kotiin, kunhan oikeisiin toimiin karkulaisen löytämiseksi ryhdytään heti.

Kriittiset ensitunnit ja seuraavat päivät

Oli katoamishetken syy mikä tahansa, katoamispaikalla ympäriinsä juoksentelu ja koiran nimen huutaminen ei kannata. Se voi aiheuttaa koirassa piiloon- tai pakoon-reaktion, etenkin jos karkaami-

Sheltit karkuteillä

Karkulaisen kotiinpaluu

Teksti: Aino Patjas | Kuvat: Riia Jokinen ja Eila Pöysä

Karkulaiselle useimmiten sattuu ja tapahtuu. Sekä lyhyellä että pidemmällä karkumatkalla koira voi joutua erilaisiin onnettomuuksiin tai kärsiä esimerkiksi aliravitsemuksesta. Kiinni saatu karkulainen onkin aina syytä viedä eläinlääkəriin terveystarkastukselle. Alla on esitetty yleisiä karkulaisiin liittyviä ilmiöitä ja ensiapuohjeita, joista jokaisen on hyvä olla tietoinen jo valmiiksi.

Erilaiset kehoon kohdistuvat traumat, kuten puremavamma tai auton alle jääminen, verenhukka, nestehukka tai esimerkiksi vakava sairaus, kuten keuhkokuume, voivat johtaa elimistön sokkiin. Sokki tarkoittaa elimistön tilaa, jossa elimistössä kiertävän veren määrä on riittämätön ja kudokset kärsivät hapenpuutteesta. Sokissa oleva koira voi hengittää pinnallisesti ja tiheästi. Eläin voi vaikuttaa poissaolevalta ja sen raajat voivat

olla kylmät. Limakalvojen väri voi vaihdella normaalista vaaleaan, harmaaseen ja hehkanpunaiseen riippuen sokin aiheuttajasyystä.

Sokkipotilas vaatii aina eläinlääkärin apua. Ennen eläinlääkärille pääsyä yritetään pysyä mahdollisimman rauhallisina ja kuljettaa koira hoitoon mahdollisimman vähän sitä stressaamatta.

Koiran elimistön normaaliarvoja

Ruumiinlämpö 38–39 astetta

Hengitystiheys 10-15 kertaa minuutissa. Rintakehä kohoilee vaivattomasti. Koira ei käytä vatsalihaksia hengittämisessä apuna.

Sydämen syke 60-140 kertaa minuuti-

tissa (suurella koiralla hitaampi, pienellä nopeampi). Pulssin tuntee helposti reisivaltimosta, joka löytyy reiden sisäpinnalta nivusen alapuolelta.

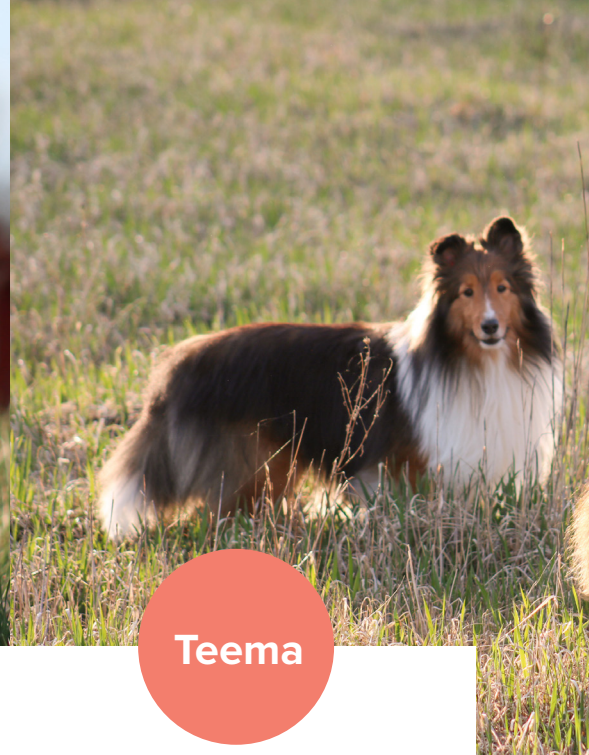
Sokkitila poistaa kiputunnon, jotta elimistö voi keskittyä selviytymiseen. Niinpä esimerkiksi heti koirahyökkäyksen jälkeen koira voi vaikuttaa liikkuvan normaalisti, mutta kun tilanne rauhoittuu, todelliset vammat tulevat esiin.

Koirahyökkäyksen jälkeen

Vaikka koirassa ei näkyisi päällepäin verta tai laajoja vammoja, niitä voi silti olla ihon alla. Esimerkiksi ravistelu voi aiheuttaa massiivisiakin traumoja ihonalai-

Meidän sheltti

Teema

Danten karkumatka

Teksti: Maikki Kuivala | Kuvat: Maikin kotialbumista

Olen Amor'jade kennelnimellä shelttejä kasvattava ihminen Pohjois-Suomesta. Meille on vuosien aikana tullut useampi koira ulkomailta jalostusajatuksella niin Tanskasta, Espanjasta kuin myös Puolasta. Olin jo tovin etsinyt itselleni uutta verta ja pääällimmäisenä ajatuksena tuoda jenk-kiverta eli amerikkalaista sukua Suomeen itselle jalostuskäyttöön.

Sain hyvin nopeasti oman kasvatin omistajan Tarja Rousun, Meukow kennel, puhuttua yhteisomistajaksi mahdolliselle pennulle ja etsintä jatkui. Löysin upean pennun sitten Puolasta ja kirjoittelu kasvattajan kanssa alkoi. Hyvin nopeaa selvisi, että tuleamme saamaan pennun ja odotusaika alkoi.

Pennusta tuli kuvia muutaman viikon välein ja kirjoiteltiin Facebookin Messengerin kautta kehityksestä ja kasvusta. Pentu oli kasvattajan mielestä todella reipas ja rohkea äitinsä tapaan.

Tammikuussa 2015 vihdoinkin koitti aika, että pentua pääsi hakemaan. Tuohon aikaan pennun Puolasta sai hakea vasta n. 15 viikon ikäisenä, kun rabies oli pistetty ja 28 vrk varo aika oli ohi.

Pennun haku oli kuin Amazing Race -kilpajuoksu Varsovan lentokentällä Hel-singin päässä olleen lennon myöhästymisen vuoksi, mutta pentu saatiin kuin

saatiinkin Suomeen suunnitellusti.

Tuossa vaiheessa emme oivaltaneet emmekä edes epäilleet, että pennun sosiaalistaminen ei olisikaan sujunut tai tehty, kuten me itse olemme tehneet. Teimme yhdessä suunnitelmat, miten saisimme pennun sosiaalistettua ja opetettua kotiutumaan kumpaankin kotiin – niin Haukiputaalle kuin Tornioon. Pentu seilasi kuukauden välein Haukiputaan ja Tornion väliä, eikä kotiutunut täysin kumpaankaan paikkaan. Tornioon sopeutuminen oli vaikeampaa, kuin Haukiputaalle ja se vietti sitten enemmän aikaa meillä kotona.

Toukokuussa 2015 pennun tultua ns. mörköikänsä eli noin 8 kuukauden iässä meillä oli pennut talossa ja olin kutsunut pennunkatsojat meille kylään. Meillä ei ollut tuohon aikaan isoa aitausta pihalla, koska asuimme aivan korvessa maalla ja koirat oli pysyneet pihassa aiemminkin. Pennun katsojat ajoivat pihaan, Dante säikähti joko autoa tai niitä ihmisiä pihassa ja lähti pötkimään pakoon meidän kotimetsään.

Pennun katsojat tulivat ja menivät, eikä pentua näkynyt pihassa. Lähdimme heti miehen kanssa sitä etsimään ja huutelemaan kotimetsään, mutta koiraa ei vain näkynyt. Kävelimme ja pyöräilimme kaikki lähitienoot, laitoin Facebookiin ilmoituk-

sen sekä omalle seinälle, mistä sitä alettiin aktiivisesti rummuttamaan sekä Haukiputaan puskaradioon. Eikä pentua näkynyt. Ei näköhavaintoja. Ja itsellä hirveä huoli.

Huutelin ja kävelin teillä ja samoilin lähimetsässä etsien Dantea tuloksetta. Menin aamuyöstä neljältä nukkumaan ja jatkoin etsintää heti aamulla seitsemältä. Pelotti, että koira katoaa ja joutuu hukkaan kokonaan.

Sain sitten avukseni lapsuuskaverin Ulpun miehineen etsimään Dantea, kun heidän ajokoiraa on äärettömän hyvä hais-tamaan koiria. Ja jotain jälkiä se löysi ja heidän etsiessään metsästä kuului kaukaa koiran haukunna. Silti me ei osattu paikallistaa, mistä se haukku kuului.

Pistin tuolloin myös nuotion pystyyn meidän metsän reunaan ja paistoin ohjeen mukaan makkaraa, kun kaikki sanoo sen tuoksun tuovan koiran kotiin. No höp-sis se mitään koiraa kotiin tuo – se on mun mielipide. Höpöhöpö. Itkin, huutelin koiraa ja paistoin makkaraa. Mies oli myös ihan huolissaan, saati meidän aikuiset lapset, ketkä viestittivät jatkuvasti aamusta iltaan lapsuuskavereilleen, josko joku tekisi omalla kylällä näköhavainnon.

Vihdoinkin 2 vrk katoamisen jälkeen omalla kylällä isommalla tiellä pyöräillyt kylän poika oli ajanut pyörällä mäen takaa siten,

Kotimaiset pikkukoiran kuivaruoat

PIENI NAPPULA, ISO ILO

VILJATON

Kotimaiset Dagsmark EIRA-, HANKO- ja LEVI-kuivaruoat vastaavat erityisesti pitkäikäisten pikkukoirien erityistarpeisiin. Pienen nappulan täydelliseksi hiottu koostumus tukee pikkukoirasi hyvinvointia, riittävää energiansaantia ja suun puhtautta. Niin, ja annamme niille myös **makutakuun**.

Dagsmarkin koiranruoat valmistetaan vastuullisesti Suomessa ja suomalaisista raaka-aineista. Niissä ei ole vehnää, soijaa, palkokasveja, säilöntä-, aromi- eikä väriaineita. Löydät ne lähikaupastasi, erikoisliikkeistä ja verkosta.

Häntä heiluen tänne: dagsmarkpetfood.fi